

det skortede heller ikke paa Annoncer — og den omtales den Dag i Dag. Imidlertid har jeg faaet opsporet, at de Indlæg, som indsendtes imod Udstillingen, var saa mangfoldige, at Dagspressen slet ikke turde komme ind paa Spørgsmaalet; for Indlægene svulmede op, saa man hverken havde Tryksværte eller Papir til at imødegaa dem.

Men naar man er klar over, hvor vigtigt et saadant Prøveinstitut er — og man er fra Sagkundskabens Side enig om Vigtigheden deraf —, burde man ikke savne denne lille Post paa Finansloven, men skaffe et Prøveinstitut, hvor man kunde faa prøvet Materialer, deres Isolationsevne, deres Modstandsevne mod Frost, Varmesøkonomi, o. s. v. Jeg beklager, som sagt, i høj Grad, at Ministeriet ikke har taget dette lille Fremskridt med.

Om Spørgsmaalet i al Almindelighed vil jeg gerne sige, at vi staar i Øjeblikket med en Arbejdsløshed i Byggefagene, som ingen Sinde tidligere, i alt Fald ikke en saa giftig Arbejdsløshed som i Øjeblikket. Thi der er ingen, eller i alt Fald kun en meget ringe, Udsigt til, at vor Industri igen kan faa Fart; og paa det Omraade, hvor vi kunde beskæftige alle Folk, og endogsaa en væsentlig Del af Industriens Folk, nemlig paa Byggefagenes Omraade, er Forholdet det, at der gaar Folk arbejdsløse. Vi har samtidig en mægtig Stab af Samfundsborgere, som mangler Bolig. Hvis ikke hele dette Forhold er meningsløst, saa ved jeg overhovedet ikke, hvad der er meningsløst. Jeg synes, at Løsenet maa være det, at man snarest muligt sætter Byggeriet i Gang. (Afbrydelse af *Johannes Lou*: Hvem?). Baade Kommunerne og de private og Byggeforeningerne, som alle sammen gerne vil tage fat, men mangler de fornødne Penge. Det viser sig her som paa saa mange andre Omraader, at det er Pengene, der regerer, og det forekommer mig, at Rigsdagen paa et langt tidligere Tidspunkt i højere Grad, end Tilfældet har været, kunde have raadet Bod paa de uheldige Forhold paa dette Omraade. Kommunerne, som man stadig har henvist til, ved man, har ingen Penge.

Først i den allerseneste Tid er der stillet nogle Midler til Raadighed, men endnu har det i hvert Fald ikke givet sig Udslag i praktisk Byggeri. Fra alle Sider siger man, at man venter en Nedgang i Priserne paa

Materialer som paa mange andre Omraader, og der er gisnet om nogle Tal; men om den Nedgangsprocent, man har skrevet om i Bladene, passer, ved ingen i dette Øjeblik, fordi der ikke er bygget noget, efter at denne Nedgang er proklameret fra en enkelt Side. Jeg vil mene, at Nedgangen er i Vente, men den er ikke konstateret, og saa længe den ikke er det, synes jeg ikke, at der er Grund til at bygge alt for stærkt derpaa.

Vi har — og det synes jeg, bør fremføres her — i Øjeblikket, hvis vi tager blot Frederiksberg og København, efter Boligkommissionens Statistik omtrent 2 000 husvilde Familier med et Medlemsantal af 8 662. Tager vi Provinsen med, med dens 2 196 husvilde Familier og et Personantal paa 10 348, vil man se, at der under offentlig Forsorg i dette Land i Øjeblikket er over 4 000 Familier med et Medlemsantal paa omkring 20 000. Men dermed angives ikke nær det Antal Boliger, der mangler. Det fremgaar af Betænkningen, at en Masse Familier er stuvede sammen i enkelte Lejligheder. I København er der saaledes 2 003 og paa Frederiksberg 437 Lejligheder, hvor der bor mere end en Familie, d. v. s. omtrent halvtredie Tusinde Lejligheder i Storkøbenhavn. Dertil maa naturligvis lægges det Antal Lejligheder, der naturligt skal være ledige, for at man kan sige, at der er Boliger nok, saaledes at vi i Storkøbenhavn kommer op paa et Tal af ca. 10 000 manglende Boliger.

Nu siger baade Venstres og de Konservatives Ordførere, at man har Interesse for at afhjælpe denne Misère. Det vil have sin Interesse her at se, om man ikke har været for længe om at finde denne Interesse. Det er paavist allerede i 1913, 14, 15, 16, baade fra denne Talerstol og fra mange Talerstole i Kommunalbestyrelser og Sogneraad, at man stod overfor en Bolignød. Da vilde man ikke høre Tale derom, og Resultatet er blevet, at man nu beklager sig over, at man ikke kan afhjælpe denne Nødstilstand. Forholdet er blot det, at man har været for længe om at opdage Ondet, og Resultatet er nu, at man ikke kan afhjælpe Nøden saadan lige i et Nu, fordi der hverken er Haandværkere eller Materialer og, paastaar man, heller ingen Penge til Fremskaffelse af det mægtige Antal Lejligheder, der mang-